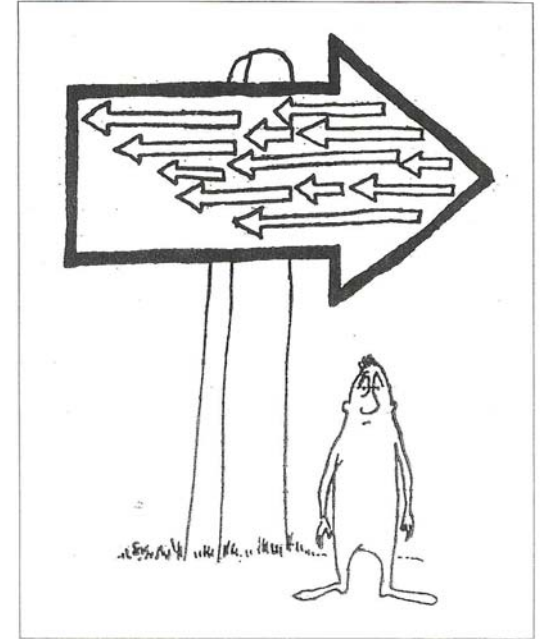

Hvordan kan regionale oppgaver løses bedre?

Presentasjon for Osloregionen 1. juni 2005

Tor Dølvik, AGENDA

Henning Sunde, Asplan Viak

NOU

NORGES OFFENTLIGE UTREDNINGER

Grenser til besvær

*Lokaldemokrati og forvaltning
i hovedstadsområdet*

NOU 1997: 12

Formål

Oppdatere NOU 1997:12

Kartlegge
styringsutfordringene

- Kan oppgaver løses bedre?
- Illustrere modeller for bedre oppgaveløsning

Hva er statens rolle?

AGENDA

Hovedkonklusjoner

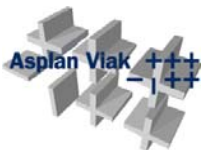
1. Regionale offentlige oppgaver kan løses bedre
2. Dagens styringssystem legger ikke godt nok til rette for å realisere disse forbedringene: Ingen regional forvaltning for Osloregionen
3. Tiltak på kort sikt og reformer på lang sikt kan utløse forbedringene

Bekrefter konklusjonene i en rekke tidligere utredninger og rapporter

Hvordan?

- Angripe systemsvakhetene, ikke politikken
- Skille mellom lokale, regionale og nasjonale oppgaver
- Etablere regional styring over regionale oppgaver
- Hva slags organisasjon kan sørge for det?

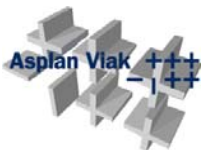
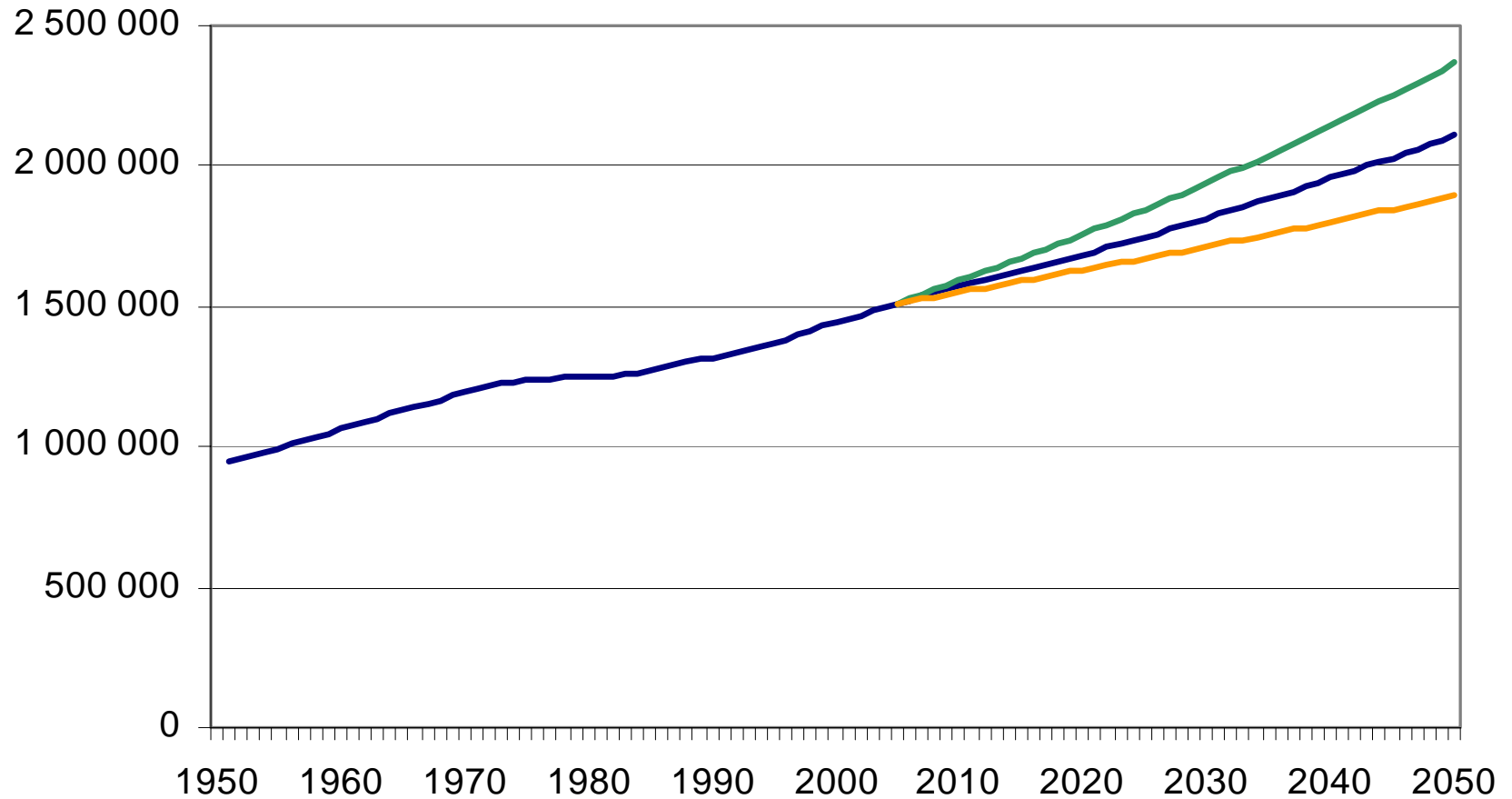

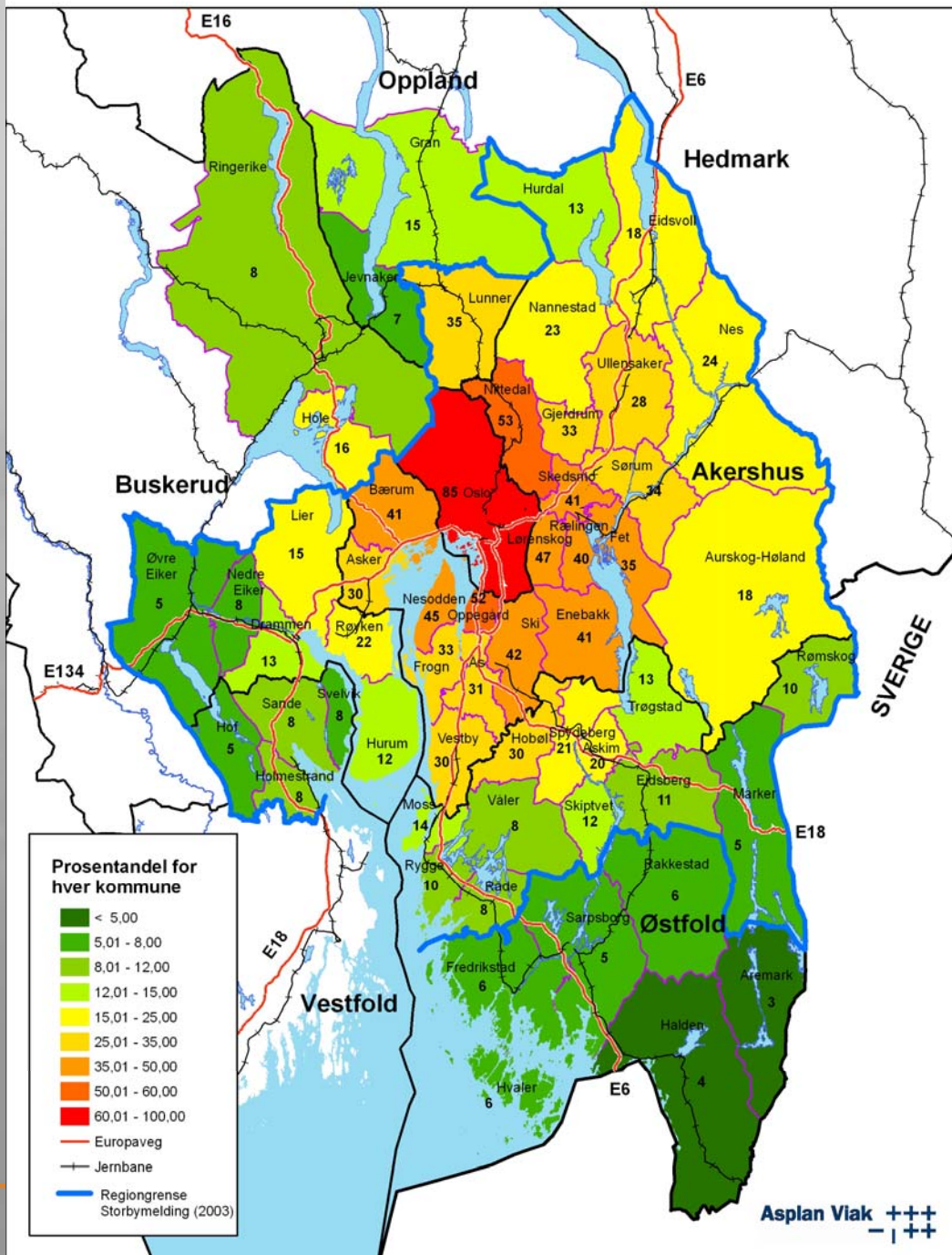
Overblikk

Samfunnsmessige mål	Utviklingsoppgaver		Offentlige tjenester			
	ATP	Næring	Helse	Utdanning	Sosial	VAR
Gode tjenester	X		X	X	X	
Effektiv ressursbruk	X	X	X	x	X	X
Godt miljø	X					x
God samfunnsutvikling	X	X		x		
Demokratisk styring	X		X			

Et hundreårsperspektiv (56 K)

Integrasjon: Oslorettet pendling i Osloregionen

> 15 % pendlingsandel til Oslo:
Alle kommunene i Akershus +
Lunner, Hole, Lier, Røyken,
Hobøl, Spydeberg og Askim

Økt pendling spesielt inn fra
områdene utenfor Akershus og
ut fra Oslo

Areal- og transportplanlegging

- Viktig for å oppnå miljømål og håndtere vekst
- Ingen reformer, men nye arbeidsmåter
- Betydelig innsats for å få til økt samordning
- Enighet om mål på strategisk nivå
- NTP og Oslopakker viktige arenaer - statlig dominans
- Gradvis mer konsentrert utbyggingsmønster
- Transportveksten skjer fortsatt ved økt bilbruk
- Gjennomføring av strategiene vanskelig

Case Fornebu

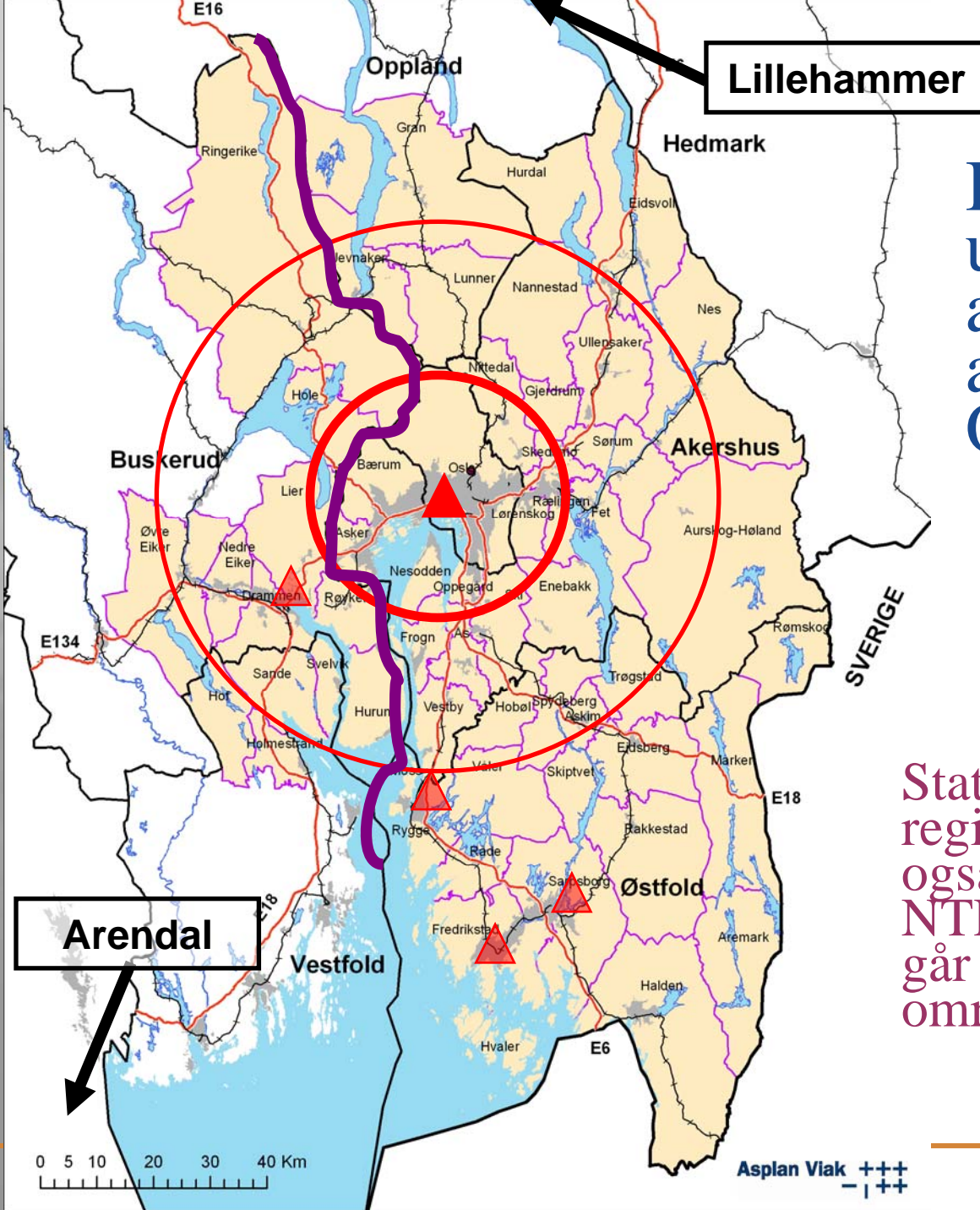
Når vil boligbyggingen på "Oslo-regionens indrefilet" starte?
Hvilke styringsutfordringer illustreres her?

Manglende regionalt planansvar
- forsinkelser og omkamper
Statlige inngrep i lokale avgjørelser
Sterk statlig styring - svak statlig samordning
Ressurskrevende og lite effektiv planlegging
Grensen Bærum/Akershus - Oslo har stor betydning

Styringsutfordringer ATP

- Ansvar oppdelt og fragmentert
- Transportsystem styrt av nasjonale hensyn
- Transportinvesteringer og –drift sees ikke samlet
- Arealutvikling styrt av et 30-talls kommuner + 4-5 fk
- Kommunene lite med på regionale samordningsarenaer
- Geografiske grenser binder og påvirker prioriteringer
- Vanskelig å etablere løsninger basert på frivillig avgivelse av makt/myndighet (kfr SKØ)
- Fragmentert regional organisering gir økt statlig oppgaveløsning - demokratisk underskudd

Lillehammer

Intensiteten i utfordringene avtar med avstand fra Oslo sentrum

Arendal

Statens vegvesens nye regiongrense – som også styrer opplegg for NTP-prosesser m v - går tvers gjennom området

Regionale tjenester

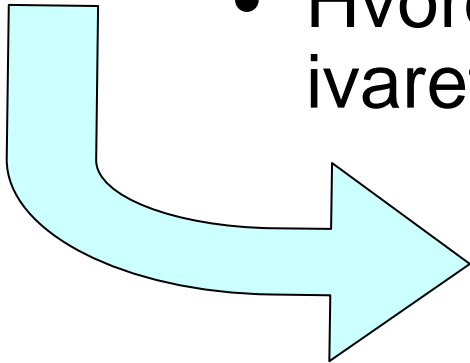
- Helse: samordning mellom første- og andrelinje, helseregioninndeling
- Sosial: delt ansvar mellom stat & kommuner påvirker helheten i tjenestene
- Videregående opplæring: kapasitet, dimensjonering og valgmulighet
- Tekniske tjenester: regional samordning kan gi miljøgevinster

Behov for en regional styring - veien videre

Bør først bestemme:

- Hvilke oppgaver er viktigst?
- Hvilket territorium bør omfattes?
- Hvordan bør demokratisk styring ivaretas?

*Løsningene springer ut av svarene
på disse spørsmålene*

I dag: ITALIA

○ SIDE 25-26-27-28

LØS
SØN

Arbeiderbladet

Lørdag 9. april 1994 TLF. 22 72 60 00 Årgang 110 - Uke 14 Nr. 80 Kr 8.00

Berges brannfakkel

VIL HA

NYTT

SUPER-

FYLKE

Gunnar Berge

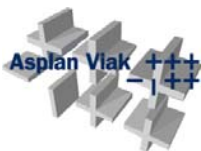

Oslo-Akershus
900.000 innb.

■ ■ ■ Kommunalminister Gunnar Berge ber om bråk – og får det. Han sier det likevel: – Det beste for befolkningen er om Oslo og Akershus slås sammen til ett fylke.

■ ■ ■ Reaksjonene uteblir ikke: – Uheldig, sier fylkesmann Kåre Willoch. – Grenseløst skadelig, sier byrådsleder Rune Gerhardsen.

● SIDE 4-5

Forslaget fra Hovedstadsutvalget om å innlemme minst tre av Follo-kommunene i Oslo og la resten melde flytting til Østfold, har fått en kjølign mottakelse

i Follo. Verken ordføreren i Ski eller Oppegård ønsker at kommunene skal bli delkommuner i Oslo. Enebakk og Ås inntar en motsatt Ole Brumhold-

ning og sier «Nei takk, ingen av delene» til valget mellom å innlemmes i Oslo eller overføres til Østfold.

- Heller østfolding enn Oslo-borger

Vestbys ordfører er ikke i tvil om hva han ville velge. Nils Aage Jegstad (bildet) blir heller østfolding fremfor å bli byborger i Oslo storkommune.

METTE KVITLÉ

VESTBY: - Det valget er relativt enkelt. Jeg kan ikke se at Vestby har noe i en storby å gjøre, sier Jegstad, som likevel ikke vil tvinge sitt valg nedover hodet på kommunens innbyggere.

- Dette er en typisk sak for en folkeavstemning, hvis den tid kommer - om den tid kommer, sier

Jegstad, som innrømmer at han prøver å ta innstillingen alvorlig. Også ved en eventuell sammenslåing av Oslo og Akershus til ett hovedstadsfylke mener ordføreren i Vestby at det ville være naturlig å lodde folkets stemning gjennom en folkeavstemning.

Ås: - Ikke realistisk

ÅS: Ordfører Johan Alnes (bildet) i Ås er enig i at det er et avgjørende og et bestemmende nivå for Oslo og Akershus når det gjelder samferdsel og sykehus. Men en hovedstadskommune eller et hovedstadsfylke er ikke svaret dersom kommunene mister beskatningsrett og statlige overføringer. - Min første reaksjon er at det er behov for en ordnet styring på sentrale oppgaver som sykehus, samferdsel og til dels arealplanlegging. Spørsmålet er hvordan en skal få dette til, sier ordfører Johan Alnes.

Forbedringer innenfor dagens system

- Samarbeid, pragmatisk eller strategisk
 - Nye arbeidsformer, nye arenaer
 - Osloregionen?
- Avtaler
- Selskaper
- Nettverk og partnerskap
- Reorganisering i stat, fylkeskommuner og kommuner
- Endret virkemiddelbruk

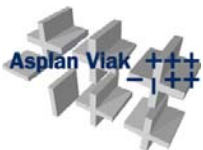
Forbedringer innenfor dagens system – ATP

- Utredningssekretariat for NTP, Oslo-pakkene mv legges til et *egnet regionalt nivå*
- NTP-arbeidet tilpasses reelle utredningsbehov
- Felles regionalt handlingsprogram til NTP
- Felles regional plan/arealstrategi, samordnede kommuneplanprosesser, andre regionale plangrep
- Felles drift av regional kollektivtransport (SKØ)
- Endre statens budsjettregime – forpliktende avtaler

Særorganer på regionalt nivå

- Oppgaver
 - Strategisk areal og transportplanlegging (stat, fylkeskommune, kommune)
 - Drift av kollektivtransport (stat, fylkeskommune)
 - Andre oppgaver?
- Finansiering
- Politisk styring (direkte eller indirekte, statlig deltakelse)

Brede generalistorganer

- Region - felles fylkeskommune
 - Territorium
 - Oppgaver fra staten
- Tonivåmodell
 1. Tonivåmodell for flere enn Oslo, færre kommuner i Osloregionen som samarbeider
 2. Omfatte større deler av det urbane storbyområdet ("byutvidelse")
- Lovregulert samkommune

